

NJUTVANDRA I BOHUSLÄN

Att ta sig fram till fots längs kustbandet via blommande ljunghedar och rosa granitklippor, är ren och skär meditation. Särskilt om man slipper bära bagaget själv. Vi snör på oss vandringskängorna för en viktlös och njutningsfull vistelse i vackra, vilda Bohuslän.

TEXT LARS COLLIN FOTO MÅNS JENSEN

Smått magiskt känns det vid de naturligt formade havsbankarna Pärlane på Bohus-Malmön.

Meditativ pelarsal av tallar på väg ner mot favoritstranden på Bohus-Malmön.

Tuktade trädgårdar mellan de vita husen på Bohus-Malmön.

Matig fisksoppa på Bella Gästis vis.

Lyxlunch på Fiskaffären Hunnebostrand.

På väg mot sydspetsen på Bohus-Malmön öppnar sig plötsligt den här charmiga lilla hamnen.

”Med sälta i skorna går vandrigen längs läckra ljunghedar, rosatonade granitklippor och sedan in i ett lågt, nästan lite senigt landskap av lättaste lövskog”

Vi möter dem överallt. Från färjeläget på Bohus-Malmön och upp mot den traditionella vita träkyrkan mitt på den bohuslänska ön drar sommar-gäster och enstaka turister sitt bagage till fots i vagnar. Andra har fulladdade lädecyklar eller slänger väskorna på flakmoppen. Själva slipper vi släpa och vandrar viktlost förbi utan packning.

Klippiga Bohus-Malmön ligger på Sotenäset, den yttersta västliga punkten av Västkusten som kanske annars är mest känd för klassiska destinationer som Smögen och Kungshamn. Men hela halvön är som klippt och skuren att upptäcka till fots.

Det var också här som idén till konceptet Vandra utan packning föddes för sju år sedan. Så glöm för en stund trasslande Trangiakök och trasiga tältdukar. Att vandra utan tung packning är lite som att gå rakt in i en sällsam naturupplevelse och plocka russinen ur kakan: bagage som väntar vid nästa destination, övernattnings i sköna pensionatssängar, trerättersmiddag på meny och ett mättande lunchpaket redo att packas ner i ryggsäcken för nästa dags stilla strapas.

Bohus-Malmön är en logisk startpunkt. Inte långt från den

vackra träkyrkan driver göteborgarna Gunilla Jakobsson och Patrik Larsson pensionat sedan 15 år tillbaka. Byggnaden är Bohus-Malmöns före detta skola och ligger som inbäddad i klassisk skärgårdsnatur.

– Vandrigen är viktig för oss här ute på öarna. Inte minst under säsongerna före och efter högsommar, när badgästerna åker hem och folk mer hittar hit för naturen och för att finna lugn och ro. Det ser helt enkelt lite annorlunda ut än mer berömda ställen som Marstrand och Fjällbacka, säger Gunilla Jakobsson.

Solen skiner skönt, och vi har fått tips om en sagolik strand nästan ute i havsbandet. Bakom Gunillas och Patriks pensionat inleds den drygt milslånga Kuststigen, och efter bara några minuter anas Pärlande, en naturligt formlig sandbank med ett smaragdgrönt vatten som mer för tankarna till ett gudomligt Grekland eller ett soldränkt Sardinien.

Efter ett obligatoriskt dopp siktar vi söderut. Med sälta i skorna går vandrigen längs läckra ljunghedar, rosatonade granitklippor och sedan in i ett lågt, nästan lite senigt landskap av lättaste lövskog.

Turismen hittade hit först på 1940-talet, och här nere på sydspetsen finns fortfarande flagor från förr, i form av

monumentala minnen från tiden när Bohus-Malmöns hela existens vilade på sten. Under senare delen av 1800-talet uppehöll sig som mest närmare 600 stenhuggare på ön. Från Bohus-Malmön och hela Sotenäset exporterades sedan sten ända till Latinamerika. Fortfarande vittnar alla obetalda misslyckade stenarbeten, så kallade vargar, om de hårda villkoren för dåtidens hantverkare. Vargarna ligger slängda och samlade i en sorts enorm granitkyrkogård vid Draget.

I dag är stenbrott på Bohus-Malmön snarare förknippat med Stallbrottet, dit folk vallfärdar sommartid för att se teater och konserter i en mäktig utomhusmiljö.

Vid färjeläget till fastlandet träffar vi Kenny Svidén. Inspirerad av det skotska konceptet Hut to hut är det han som har skapat projektet Vandra utan packning. Idén tog sin början som ett EU-samarbete mellan länder runt Nordsjön med att utveckla vandringsleder, turism och gemensamma kulturarv.

– Som projektledare för regionen träffade jag av en slump ansvariga från Skottland. Och allt fanns egentligen redan förberett här ute på öarna, men ingen hade sytt ihop delarna förut. Själv kallar jag det här för att njutvandra. När man vandrar släpper man snabbt vardagen och kommer på andra tankar. Det är väldigt kreativt och skönt, menar Kenny Svidén.

Han kör oss den knappa milen bort till Hunnebostrand. Huvudgatan leder några hundra meter bort ner mot hamnen, förbi den smått historiska Fiskaffären och de klassiska »

Träkyrkan på Bohus-Malmön flyttades hit från Lysekil 1907.

Ramsviks rosaskimrande granithällar är mjukare än bomull. Men slitstarka sulor rekommenderas.

”Från köket kommer snart pinfärsk helstekt rödtunga med läckra tillbehör som rödbetor, kapris, smör och kokt potatis”

» bohuslänska sjöbodarna. Hunnebostrand fann faktiskt sin första form redan i och med sillfångsterna på 1500-talet. Längst ner vid vattnet har Bella Gästis funnits i 40 år.

– Det här var ursprungligen ett gammalt sillager, innan mina föräldrar beslutade sig för att göra det till en liten krog. Sedan har verksamheten vuxit. Jag måste nog säga att vi har en av de vackraste solnedgångarna längs hela Västkusten, säger krogägaren Alexander Lundin.

Häromåret tog han och familjen också över populära Hummerkrogen längre upp på Strandgatan, välkänd för sina traditionella hummergeckor i september varje år.

Från köket kommer snart pinfärsk helstekt rödtunga med läckra tillbehör som rödbetor, kapris, smör och kokt potatis. Rödtungan är så rejäl att tallriken inte riktigt räcker till. Utanför krogens kajutfönster syns plötsligt en båt på väg in mot kaj. Många gäster hajar minst sagt till när den piratflaggade gamla träskutan puttrar förbi – med fören full av getter. I aktern sitter kapten själv med ett gigantiskt grått skägg. Det känns som att vara statist i en film av Fellini, och runt borden tisslas om att det är ett av samhällets original. Ackompanjerade av en magisk måne traskar vi senare tillbaka mot Kaprifol.

Dagen därpå tycks himlens portar stå vidöppna. Vår pensionatsvärd önskar sig allt annat än ett pang i bygget, så han sträcker sig högt på tå för att tömma terrassens tältduk på allt regnvatten.

Dagens vandring är tänkt att gå hand i hand med havsbandet och ta sin början på andra sidan Sotekanalens. Nattens regn har dock gjort de redan dansbanesläta granithällarna här i naturreservatet Ramsvik ännu halare, och greppvänliga skor är ett måste på väg ut mot Blåberget.

Det får kort sagt ta sin tid, inte minst eftersom det tidvis väntar lika mycket klättring som vandring. Belöningen är värd all väntan. Från det lilla köket på Kaprifol har vi fått med oss kappsäcken full med potatissallad, lax, frallor – och som avslutning lite stärkande mörk choklad.

Kvällens mål är byn Örn och övernattnings på Hem till Bengt. I en välhållen före detta lanthandel med spännande detaljer bevarade från början av förra sekelskiftet har Bengt Låstbom öppnat b&b. Det har hunnit bli lördagskväll, och i den lilla matsalen har traktens bonde ställt till med släktkalas. Det är förresten samma familj som äger och driver den lokala snackisen Kustcharken lite längre bort längs landsvägen. En turistande barnfamilj är redan inne på desserten, medan ett yngre tyskt par granskar den sparsmakade menyn.

Bengt Låstbom drev under många år en framgångsrik designbyrå i Göteborg. Numera har han lämnat över interiöruppgifterna för hotell och krogar till nästa generation i familjen, allt för att helt kunna gå upp i sitt nya jag: att göra exotiska motorcykel- och skidresor under vinterhalvåret, medan han resten av tiden förvandlas till världsvan värdshusvärd, kock och lokal skeppare.

– Det här är både mitt hem och ett litet pensionat med fyra »

Salta dopp är meningen med livet på Bohus-Malmön.

Giftaslystna tar ofta båten till kapellet längst ut i havsbandet på lilla Hållön utanför Smögen.

Nyfikna får tittar fram på ängarna i naturreservatet Ramsvik.

Mysigt och småskaligt boende väntar på Hem till Bengt på Örn.

» rum. Idén föddes efter att jag hade kört runt Nya Zeeland på motorcykel och bott hemma hos folk. Eftersom jag har arbetat så mycket och länge med hotellbranschen tröttnade jag till slut på den lite nötta gränsen mellan receptionsdisken och gästen.

Han fortsätter:

– Mitt närmaste projekt nu är att försöka övertala fler grannar att göra samma sak här i Örn.

Det har blivit tidig söndagsmorgon och vädret har fört med sig frisk vind. Gässen hälsar högt från havet och inga andra båtar anas, men Bengt är en van båtsman och aktiv i den lokala sjöräddningen. Med andra ord: det finns inget som stavas dåligt väder, och efter en frukost i glasverandan dunkar nu motorbåten mot Hållö allra längst ut i havsbandet. Här kan man checka in på vandrarhemmet nästan

året runt och möta naturen i dess mest meditativa form.

Den som kan sin Evert Taube vet också att det var på de här karga klipporna som hans morbror var fyrvaktare. Och att det var i de piskande vågorna som hans osannolikt sorgliga och omsjungna briggen Blue Bird gick på grund.

På väg tillbaka, när vågorna har börjat lägga sig, berättar Bengt Låstbom att han nyligen har träffat Kenny Svidén från Vandra utan packning. Mycket nytt är på gång, bland annat ska hamnar och bryggor bli ett mer stående inslag. Båttrafiken är ett sätt att både undvika bilen och att få korn på Bohuslän lite från utsidan.

Tillbaka vid hamnen i Hovenäset tar Bengt Låstbom av sig flytvästen, rättar till hästsvansen och förklarar sin filosofi:

– Det är skönt att vara på sjön. Havet är verkligen en stor del av naturupplevelsen. Och det finns ju mängder med nya vandringsleder som bara väntar på att nås med hjälp av båt. ♦

En fruktkola som måste upplevas!

Vegan Fruktkola.

Nu finns det en riktig lyxkola gjord på äkta fruktjuice för fantastisk smak och konsistens.

Prova du också!

Nyhet!

GREEN STAR

greenstarvegan
Green Star VEGAN
www.veganchoklad.se